

ZABYTKI TECHNIKI Gór Sowich

Narodowy
Instytut
Dziedzictwa

60
LAT MISJI

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Dofinansowano w ramach programu
Narodowego Instytutu Dziedzictwa – Wspólnie dla dziedzictwa

GÓRNICTWO WĘGLA KAMIENNEGO

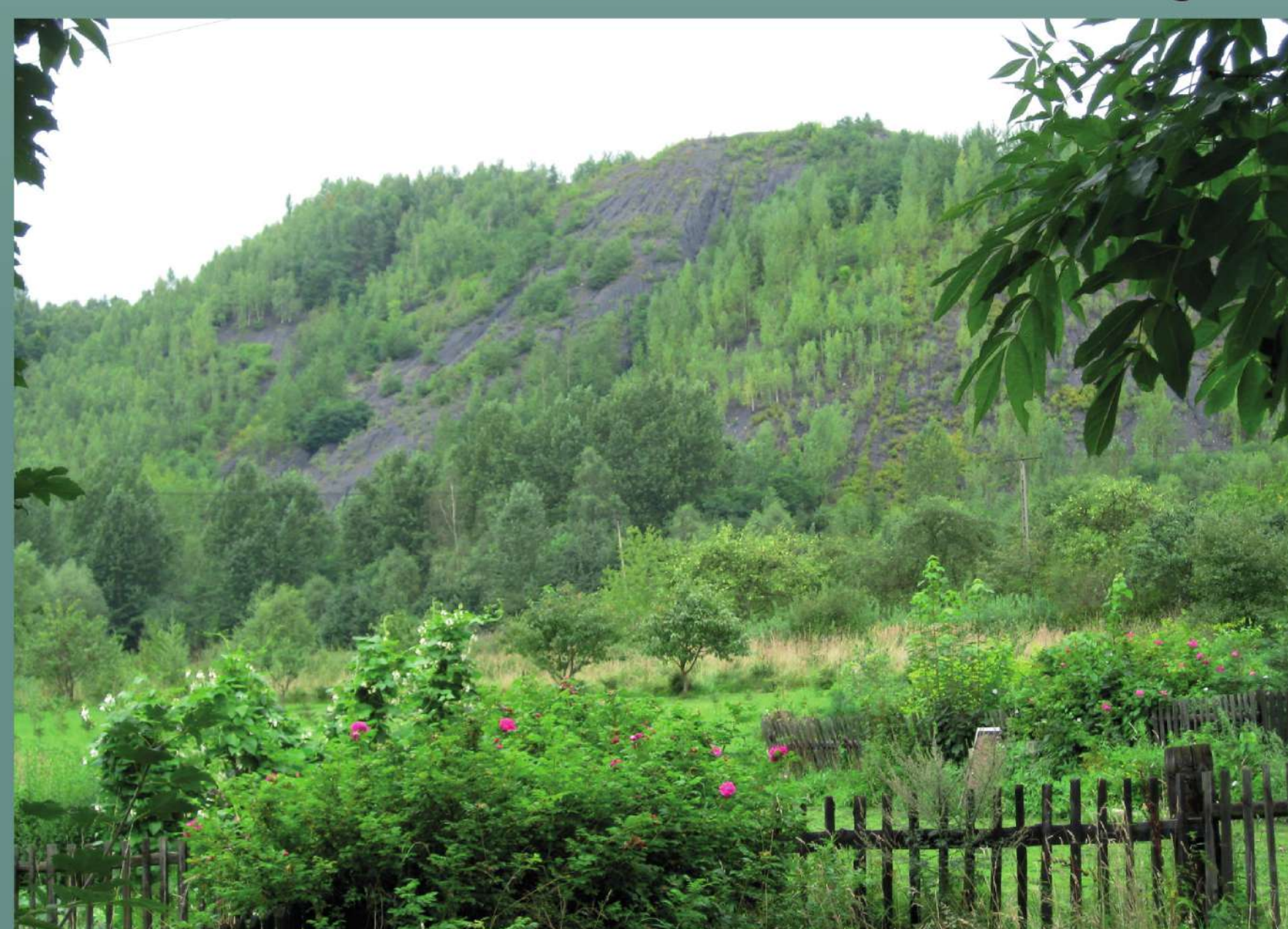
Ludwikowice - relikw elektrowni cieplnej Ludwikowo 1912 r.

Basztowne nadszybie szybu Anna z 1898 r., dalej zniszczona ok. 2000 r. hakowa łaźnia górnicza; zdjęcie 1996 r.

Nowa Ruda - zespół szybu Lech 1890 r.

Nowa Ruda - hałda skały płonnej XIX - XX w.

Słupiec - architektura dawnego szybu Johann Baptista, XIX w.

Słupiec - basztowne nadszybie szybu Nowy 1964 r.

ELEKTROWNIA WODNA LUBACHÓW

Elektrownia wodna 1912 - 1916 r.

Odłączniki mechaniczno - hydrauliczne SSW w rozdzielni
1913 r.

Zapora jeziora Bystrzyckiego 1912 - 1917 r.

Tablica nastawcza
w maszynowni 1913 r.

Elektrownia Lubachów powstała przy okazji realizacji kompleksowego programu regulacji rzek górskich i ochrony przeciwpowodziowej terenów Pogórza Sudeckiego. Powstające zbiorniki retencyjne wykorzystano również dla potrzeb energetyki. W ślad za pierwszą elektrownią zawodową w Leśnej, na Kwisie, Bobrze i Bystrzycy powstały kolejne. Elektrownię wodną Lubachów uruchomiono w 1916 r. konstruując tutaj system pośredni między elektrownią wodną zbiornikową (jak w Pilchowicach) i przepływową (jak w Szklarskiej Porębie). Woda na łopaty trzech turbin kierowana była ze zbiornika wodnego, zbudowanego w latach 1912-1917, rurociągiem o długości ok. 1 km.

MANUFAKTURY WŁÓKIENNICZE WALIMIA

Dom tkacza XVII w.

Krosno ręczne z maszyną Jacquarda, ok. 1930 r.

Maglownica o napędzie wodnym w 1936 r.

Magiel skrzyniowy o napędzie wodnym w 1936 r.

W Górach Sowich, w Walimiu odkrywamy przysłupowy XVIII-wieczny dom tkacza, budynek dawnego bielnika i magła o napędzie z koła wodnego, który pracował tutaj od lat 60. XVIII stulecia po rok 1936. Góry Sowie są bardzo bogate w dzieła prowadzące w przeszłość i ku tradycji lokalnego włókiennictwa, które w XVII/XVIII, XIX stuleciu znalazło sobie miejsce również na światowych rynkach.

Znak czasu - 2004 rok

Destrukcja trwa - tkalnia z 1844 roku

Dzieło zniszczenia w 2003 roku.

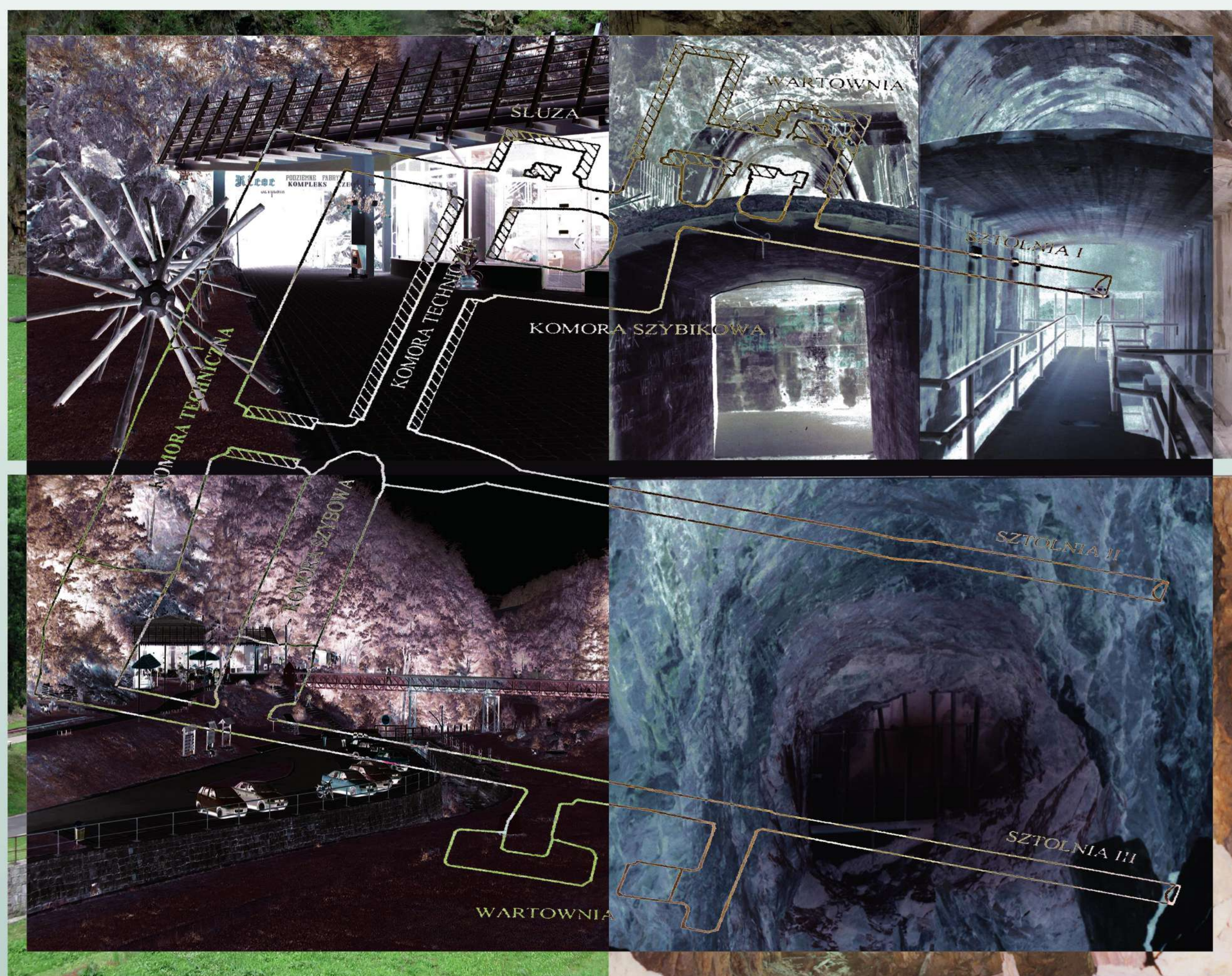

Walim - Zakład Przemysłu Lniarskiego w 2002 roku.

Walimska fabryka

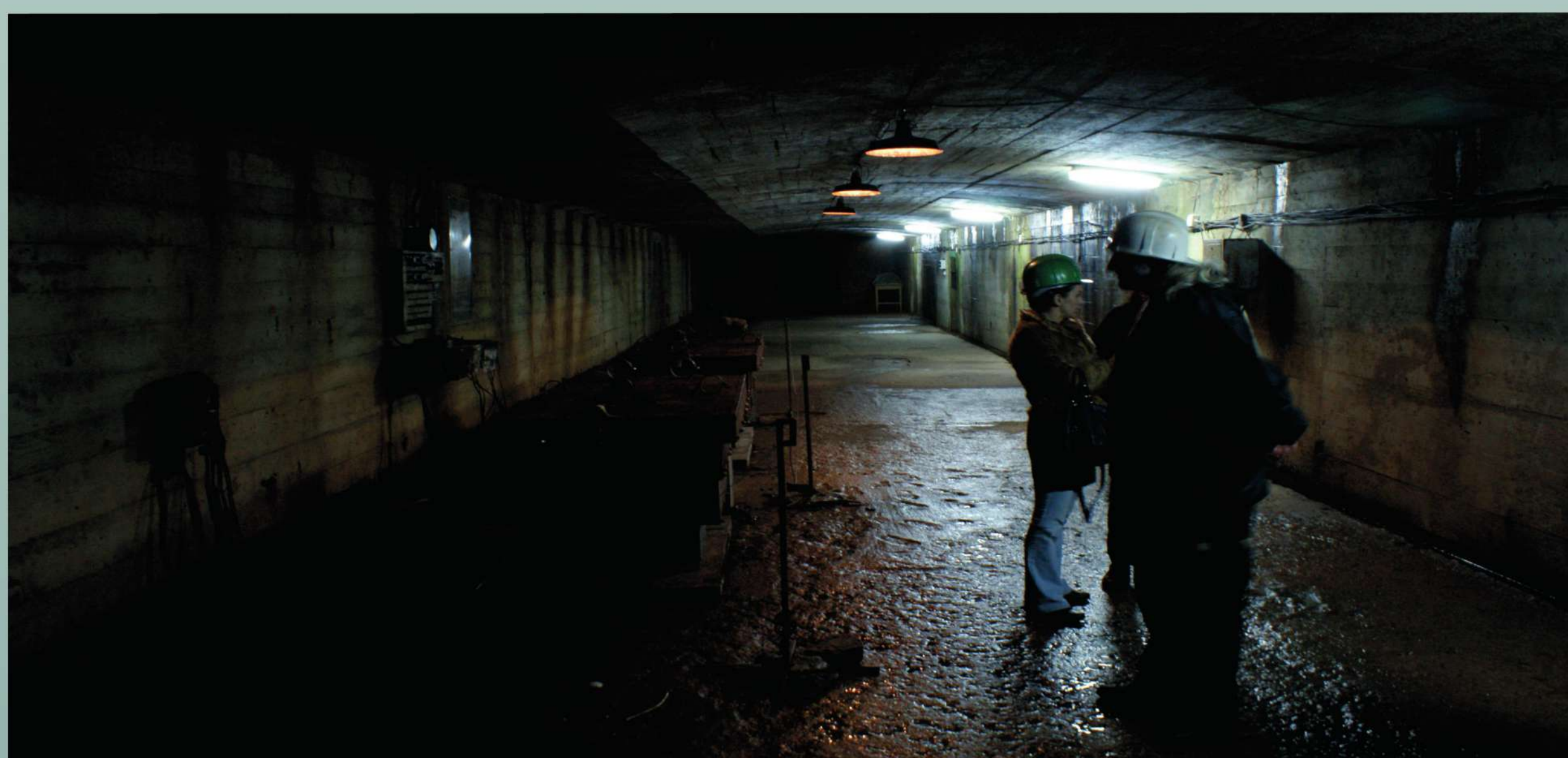
Pozostaje niemym świadkiem czasu transformacji. Pozostały po niej ruiny, a wśród nich lśni jak perła dawny budynek administracyjny fabryki włókienniczej tkalni i farbiarni, z bogatym detalem odwołującym ku symbolice Gór Sowich i kojarzonych z regionem zawodów tkacza i farbiarza. Walim to osada o tradycjach włókiennictwa sięgających wieków średnich. Czasy jego świetności dokumentuje tutaj wiele dzieł architektury, m.in. budynki XVIII-wiecznego bielnika i magła wodnego, którego wyposażenie zlikwidowano w 1936 r.

WALIM - PODZIEMNY KOMPLEKS MILITARNY "RIESE"

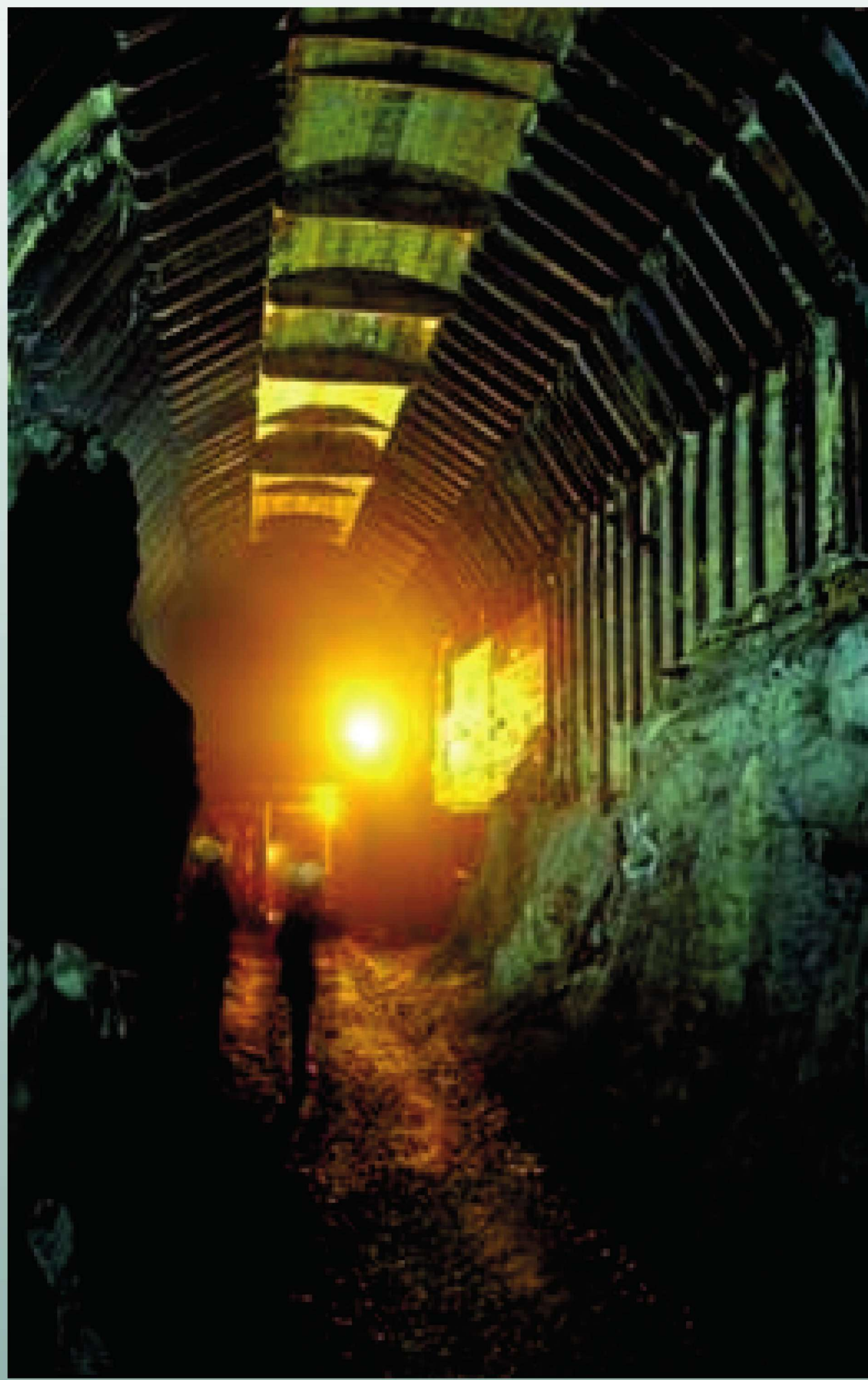

ZABYTKI PRZEMYSŁU I TECHNIKI GÓR SOWICH

FUNDACJA OTWARTEGO MUZEUM TECHNIKI
BIURO STUDIÓW I DOKUMENTACJI ZABYTKÓW TECHNIKI

Jedna z hal podziemnego kompleksu militarnego Osówka

Głuszycza - kompleks militarny Osówka

Kryptonim „Riese”

Kryje się za nim siedem kompleksów militarnych, w stokach Gór Sowich drążonych w latach II wojny światowej. „Rzeczka”, „Osówka”, „Włodarz”, „Sokolec” zostały udostępnione dla ruchu turystycznego. Gigantyczne podziemne hale i budowle powierzchniowe mówią o martyrologii wykonujących je więźniów, prowadząc również ku gospodarce i tajemnicom wojennym Niemiec, odsłaniając przy tym i stan techniki budowania podziemnych wytwórni broni.